

JÓZEF KONSTANTY GNATEK - ZYGOWIEC

ps. „GÓRAL”

Urodził się 11 marca 1914 roku w TARNOBRZEGU.
Naukę początkową rozpoczął w TYMBARKU koło
LIMANOWEJ, Gimnazjum ukończył i zdał maturę
w TARNOBRZEGU.

Powołany do wojska skierowany do Szkoły Podchorążych
Rezerwy 5 Pułku Strzelców Podhalańskich z pierwszą
koloną. Następnie skierowany bez egzaminu do
szkoły Podchorążych w KOMOROWIE. W 1938 r. uzyskał
tam promocję oficera i objął funkcję dowódcy
plutonu w 1 Pułku Strzelców Podhalańskich w
Nowym Sączu. W październiku 1938 r. odznaczony
do grupy operacyjnej „Słuch” gen. Bortnowskiego,
uczestniczył w obsadzeniu Łańcuta i uczestniczył tam
ciężko w czasie walk o linie kolejowe zwanymi
czarna.

W sierpniu 1939 r. został mianowany dowódcą
kompanii działek panc. w 156 pp w Armii Kraków.
Od pierwszych dni września 1939 r. uczestniczył w walkach
obronnych na odcinku Kraków - Bochnia w trakcie
których został awansowany na porucznika. Pod ko-
niec września między Zamościem i Janowem Lubelskim
walczył się w kolumnach wojsk niemieckich i sowieckich.
Skierowany na rozpuszczenie w Rosji, a sam zaczął
przechodzić się ku Litwie.

Do Wilna, ps. Józef Gnatek dostał pod kryptonimem
paradziwnie jako Jan Zygowiec.

Maty elumiasz nawiązuje kontakty komsziraackie, za pośrednictwem kpt. Aleksandra Melecha w AFINDZIEWICZACH k/LANDHARONA, a następnie z grupę oficerów m.in. Witoldem Turonkiem, Adamem Walczakiem i Stanisławem Siemionem w wileńskim ZWZ jako por. "Gnat" oblatat z strukturą "Pola", utworzoną przez Stefana Dębickiego, późniejszego "Jarema", szefa Inspektoratu AK Oszmiańska i dowódcę 3 Brygady AK Okręgu Wileńskiego.

Po wybuchu wojny niemiecko-sowieckiej w 1941 r. wraz z Tadeuszem Borowickim "Szwitem", Władysławem Butakim "Gajewskim", i Andrzejem Sochackim - "Pampuchem" został skierowany na teren pow. MOTODECZNO.

Jako oficer myślenia w motodeckim Obwodzie AK należał do czołowej kadry dowódczej Inspektoratu AK Oszmiańska, i przeniósł dyskretnym ramach na swoje życie zorganizowane przez Sowieckie podziemie. Od lata 1943 r. był włączony operacyjnie z grupą "DAB" - kadrę 13 Brygady AK "NITOPERZA".

W marcu 1944 r. został mianowany zastępcą komandanta III OP "TUR" - późniejszej 8 Brygady AK "TUR" przyjmując pseudonim "GÓRAL". Brał udział w licznych akcjach bojowych m.in. w walkach pod KREWEM, OSTRONEM, GRAUZYŻKAMI, MUROWANA, OSZMIANKA, oraz w wileńskiej operacji "OSTRA BRAMA" i został odznaczony Krzyżem Walecznych.

W lipcu 1944 r. nie dał się internować Armii

Actiuelnej i "dotat milenc" agentowania przy NKWD.
pomimo aktywnego uczestnictwa w pracach dwustronnego
podziemia. W kwiecieniu 1945 r. musiał opuścić Wileń-
szczyznę i wyjechał do Polski.

Należał do grona tych co nie ujawnili swej akowskiej
działalności. Utrzymywał kilka kontaktów z przełożony-
mi i kolegami z Kresów, m. in. Grzegorzem Dębskim
"Fareng", Witoldem Turonkiem "Turam", Adamem
Walerianem "Nictoporem", a także podkomendnymi.
W 1966 r. został aresztowany i dwa lata przetrzy-
wał "w śledztwie".

Po 1980 r. nadal zorganizowany kłębik swej
akowskiej działalności oraz kontaktował się z innymi
z emigracyjnymi kłębami niepodległościowymi w
Ameryce Płn - USA, KANADA.

Bardzo czynny na wielu polach swej działalności
odmówił w tym celu podwójnego komitamentu,
był inicjatorem Gwintu Oficerów Armii Krajowej
Angielskiej Republiki Polskiej i Prezesem jego Zarządu
Głównego do 1994 r.

Wieloletni, może już słynący 80 lat ^{redak} jest ^{redak} czynnym
przewodniczącym Stowarzyszenia dawnych żołnierzy 8 Brygady
AK "TUR" oraz wiceprzewodniczącym Stowarzyszenia
Oficerów Wileńskich AK "WIANO".

~~Redakcja "Więści" - Białystok~~

Jamroz Antkiewicz
Józef Bogusławski

